

‘Ik ken de ondergrond van Amsterdam beter dan de bovengrond’

Hans Kaljee over 35 jaar bomen, groeiplaatsbeheer en media in Amsterdam

Na 35 jaar gaat Hans Kaljee, hoofdstedelijk bomenconsulent bij de gemeente Amsterdam, eind dit jaar met pensioen. Zijn carrière trapte hij af door vijftien jaar lang voor de klas te staan, waarbij hij naar eigen zeggen stopte op zijn hoogtepunt. Nu lijkt hij dat opnieuw te doen; juist op het moment dat bomen in de stad meer aandacht krijgen en hij het vak eigenlijk nog te leuk vindt om los te laten.

Auteur: Manon Botterblom

Jarenlang was Kaljee het gezicht van de Amsterdamse bomenwereld en het aanspreekpunt voor media als AT5, Het Parool en Noordhollands Dagblad. Dat contact kwam niet voort uit een communicatiestrategie of mediatraining, maar groeide gestaag door de jaren heen. 'Het is belangrijk om goed te communiceren als gemeente zijnde,' is de mening van Kaljee. 'Mensen zien alleen dat een boom gesnoeid moet worden, maar niet dat er nog veel meer gebeurt. Het wordt ook enorm gewaardeerd als je daar open over bent en je je misschien zelfs een beetje kwetsbaar opstelt. Niet alles gaat altijd goed.'

Met een schop door Amsterdam

Tien jaar lang trok Kaljee met een schop en een grondboor door Amsterdam om boomproblemen te onderzoeken. Daar ontstond zijn fascinatie voor de ondergrond van de stad en kwam hij erachter dat de oorzaak van problemen bij stadsbomen zich vaak niet boven, maar onder de grond bevindt. 'Ik zeg wel eens dat ik de ondergrond van Amsterdam beter ken dan de bovengrond door al dat graven,' lacht Kaljee. 'Maar dat geeft een fascinerende inkijk in wat er ondergronds gebeurt. In tien jaar tijd heb ik ontzettend veel geleerd van dat vakinhoude-

lijke en dan specifiek van bomen in het stedelijk gebied.'

Van vacaturetekst tot eigen functie

Op een gegeven moment klopte de toenmalige wethouder bij Kaljee aan. Er was behoefte aan iemand met specifieke kennis van bomen in de stad. 'Hij was op zoek naar iemand met expertise op het gebied van stadsbomen, omdat hij daar veel vragen over kreeg en daar zelf beter over geïnformeerd wilde worden,' legt Kaljee uit. 'Toen werd ik gevraagd om mee te denken over een functie en daar een vacature voor te schrijven. Op een gegeven moment zei hij: nou Hans, je bent nu onderzoeker, ik stel voor dat je bij mij begint als adviseur van de wethouder. Zo heb ik eigenlijk mijn eigen vacature geschreven, zonder dat ik in eerste instantie wist dat ik de vacature ook in zou vullen.'

Daarmee veranderde het werkveld van Kaljee naar een team met stedenbouwkundigen, planologen, beleidsmedewerkers en stadscologen. 'Ik heb ontzettend veel geleerd van collega's uit andere vakgebieden. Hoe maak je nou een mooie straat, en hoe ontwerp je een wijk of buurt zo dat bomen daar goed kunnen groeien?'

In die tijd zag Kaljee ook de positie van bomen veranderen binnen gemeenten. Waar groen vroeger vaak onderaan de prioriteitenlijst stond, ziet hij nu dat bomen steeds belangrijker worden binnen klimaatadaptatie en stadsontwikkeling. 'Vroeger was het vaak: wil je een boom of een telefoon? Die gesprekken zijn de laatste jaren wel positief veranderd voor de bomen.'

Het pensioenboek

Hoewel Kaljee in januari 2027 officieel met pensioen gaat, stopt zijn betrokkenheid bij bomen niet. Zo speelt al een aantal jaar het idee om een boek te schrijven over de honderd mooiste Amsterdamse bomen volgens Kaljee. 'Zo'n drie jaar geleden zei mijn teammanager: waarom begin je niet nu al aan dat boek?' blikt hij terug.

Zo gezegd, zo gedaan. Een week daarna kwam Kaljee met een voorstel. Het boek wordt een combinatie van vakinhoudelijke kennis, persoonlijke verhalen en de geschiedenis van bijzondere bomen in de hoofdstad. Het eindresultaat wordt gepresenteerd tijdens zijn officiële afscheid, waarna het ook in de boekhandels te verkrijgen is.

De nieuwe bomenconsulent

Met zijn vertrek draagt Kaljee ook zijn functie als bomenconsulent over. Kaljee kondigde zijn pensioen ruim van tevoren aan, zodat er tijd was om kennis over te dragen en nieuwe collega's in te werken. Zo zal Marina van Hameren het stokje van hem overnemen als hoofdstedelijk bomenconsulent en het gezicht worden richting media en bewoners.

Jarenlang was Kaljee het aanspreekpunt voor alles wat met bomen in Amsterdam te maken had. Nu verschuift die rol naar een nieuwe generatie. Het team dat daarachter staat, is in die jaren meegegroeid. Waar Kaljee begon met zo'n zeven collega's, staat nu een team van dertig medewerkers.

Kwestie van lange adem

Als de redactie van vakblad Boomzorg aan Kaljee vraagt wat hij aan deze volgende generatie mee zou willen geven, heeft hij zijn antwoord snel paraat. Wie met bomen werkt, moet volgens hem vooral leren denken in jaren. Als voorbeeld noemt hij zijn pleidooi voor een minimale groeiruimte van 25 kuub voor stadsbomen. 'De afgelopen 25 jaar heb ik overal gepleit voor minimaal 25 kuub bij bomen,' legt Kaljee uit. 'Het is een kwestie van een lange adem hebben en op een gegeven moment is dat een eigen leven gaan leiden. Het grappige is dat je dat op een gegeven moment in richtlijnen terug ziet bij gemeentes, maar ook in landelijke publicaties.'

De les voor jonge vakgenoten is daarom simpel: wie echt iets wil veranderen, moet bereid zijn om een boodschap jarenlang te blijven herhalen.

'Vroeger was het vaak: wil je een boom of een telefoon?'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!